

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ජේ.ආර්.ජයවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මධ්‍යස්ථානයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, මධ්‍යස්ථානය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය මධ්‍යස්ථානය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා මධ්‍යස්ථානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

මධ්‍යස්ථානයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, මධ්‍යස්ථානයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ තිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මධ්‍යස්ථානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මධ්‍යස්ථානයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මධ්‍යස්ථානයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවීම	යොමුව සහිතව	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 02 හි 09 ඡේදය ප්‍රකාරව අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට කල්පිරීමට ඉතිරිව ඇති කාලය මාස 03 හෝ ඊට අඩු ආයෝජන, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ හා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ ලෙස දැක්විය යුතු වුවද, 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට, දින 07 කින් කල්පිරීමට නියමිත රු. 2,000,000 ක් වටිනා ස්ථාවර තැන්පතුව මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ යටතේ දක්වා නොතිබුණි.		විගණනය සමඟ එකඟ වන අතර ඉදිරියේ දී යම් ආයෝජනයක් මාස 03 ක් හෝ ඊට අඩු කාලයක් වැනි, කෙටි කල්පිරීමේ කාලයක් පවතින අවස්ථාවලදී ඒවා මුදල් හා සමාන දෑ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.		ප්‍රමිතියේ නියමයන්ට අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

<p>(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07 ප්‍රකාරව පිරිවැය රු.46,156,683 ක් වූ සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර ඇති නමුත් තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර සාධාරණ අගය ගිණුම්ගත කිරීමට හා 92 ඡේදය ප්‍රකාරව ධාරණ අගය සටහන් මගින් හෙලිදරව් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>ඉදිරියේ දී ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය පිළියෙල කර විගණනය විසින් සඳහන් කර ඇති ආකාරයට ඵලදායී ජීවිත කාලය ඉක්මවා ඇති තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන වත්කම්වල ධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙලිදරව් කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>ප්‍රමිතියේ නියමයන්ට අනුව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
---	---	--

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ) විගණනයට ඉදිරිපත් කල 2021 වර්ෂයේ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයෙහි සඳහන් ශේෂයන් හා 2022 ජනවාරි 01 දිනට ලෙජර් ගිණුම් අනුව ආරම්භක ශේෂයන් අතර රු.10,746,757 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මෙම වෙනසට හේතු වූයේ ලෙජර් ගිණුමේ ඇතුළත් Equipment for Library Automation, Mitsubishi Elevator, Silent Generator, New Pannel Box යන ස්ථාවර වත්කම් වලට අදාල තොරතුරු සහ මූලාශ්‍ර ලේඛන සොයා ගැනීමට අපහසු වූ නිසා ඒවා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයට ඇතුළත් කිරීමට නොහැකි විය.</p>	<p>අදහස්</p>	<p>නිවැරදි තොරතුරු ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයට ඇතුළත් කර යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ වටිනාකම රු. 4,484,303 ක් වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කරන ලද පදනම, ගිණුම් සටහන් මගින් හෙලිදරව් කර නොතිබුණි.</p>	<p>ඉදිරියේ දී මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඉදිරිපත් කර ඇති පදනම හෙලිදරව් කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>අදහස්</p>	<p>ගිණුම් සටහන් මගින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත, ඉදිරිපත් කරන ලද පදනම හෙලිදරව් කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට වටිනාකම රු.7,552,074 ක් වූ ණයගැති (ගොඩනැගිලි කුලී) ශේෂය තුළ ඇතුළත් වසර 05 ඉක්මවූ රු.3,375,791 ක් වූ ශේෂ වෙනුවෙන් අඩමාන ණය වෙන් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් කර නොතිබුණි.</p>	<p>2022 වර්ෂය තුළ දී පූර්ව පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ නිසා එම ණයගැති ශේෂ සඳහා අඩමාන ණය වෙන් කිරීමක් සිදු කිරීමට නොහැකි විය. ඉදිරියේදී පාලක මණ්ඩලයට තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමටත් වසර 05 ඉක්ම වූ ණයගැති ශේෂ සඳහා 5% ක අඩමාන ණය වෙන් කිරීමටත් සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>අදහස්</p>	<p>පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන අඩමාන ණය වෙන් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

(ඇ) ශේෂ පිරික්සුමේ ඇතුළත් රු. 5,505,805 ක් වූ රඳවා ගත් ඉපයීම් ගිණුමේ හර ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සඳහා යොදා ගෙන නොතිබුණි.	ශේෂ පිරික්සුමේ ඇතුළත් Retaining Earning රු.5,505,805ක වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ දී 2022.12.31 වන දින ජර්නල් සටහන් අංක 1235 මගින් සංචිත හා ලාභ ගිණුමට මාරු කර ඇත. එම වටිනාකම ගැලපීමෙන් පසු ලාභ හා සංචිත ගිණුමේ අවසාන ශේෂය වූ රු.60,122,948 ක ශේෂය සටහන් අංක 18 යටතේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කර ඇත.	වර්ෂයේ අතිරික්තය ජර්නල් සටහන් මගින් ගැලපීමට අවශ්‍ය නොවන අතර නිවැරදි ක්‍රමවේදයන්ට ගිණුම් තැබීම කළ යුතුය.
(ඉ) මධ්‍යස්ථානය විසින් 1998 වර්ෂයේදී ජේ.ආර්.ජයවර්ධන තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය නැමති අනුබද්ධිත පෞද්ගලික සමාගමක රු.5,000,000 ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබූ අතර 2008 වර්ෂයේදී එම සමාගම වසා දැමීමේදී රු. 700,000 ක් පමණක් ලැබී තිබුණි. ආයතනය වසා දමා වසර 14 ක් ගත වී තිබූ අතර උපලබ්ධි කරගත නොහැකි වූ රු. 4,300,000 ක වටිනාකම දිගුකාලීන ආයෝජන ලෙස දිගින් දිගටම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි. උපලබ්ධි නොවන මෙම ආයෝජනය අලාභයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ගැලපීමට හා සටහන් මගින් හෙලිදරව් කිරීමටද කටයුතු කර නොතිබුණි.	පාලක මණ්ඩලයේ අනුමැතියද සහිතව ආරම්භ කරන ලද J. R. Jayawardene Information centre ආයතනය 2008 වසරේ දී වසා දැමීම හේතුව නිසා අදාළ ආයතනයෙන් මෙම මුදල හෝ ඒ සඳහා හිමිවිය යුතු ලාභාංශ කොටස් ලබා ගැනීමේ හැකියාවක් නොමැති හෙයින් දිගුකාලීන ආයෝජන තුළ ඇතුළත් රු. 4,300,000 ක මුදල ඉවත් කිරීම සඳහා 2015 දෙසැම්බර් මස 15 වන දින ලබා දුන් පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය මත මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය සඳහා යොමු කර ඇති අතර මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් බුද්ධ ශාසන ආගමික සහ සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ගේ නිර්දේශ සඳහා යොමු කර ඇත. ඒ අනුව ඉදිරියේ දී විධිමත් අනුමැතියක් සහිතව ඉහත සඳහන් ආයෝජනය තුළින් ආයතනයට යම් පාඩුවක් සිදු වී ඇත්නම් එම පාඩුව ගිණුම් තුළින් ගැලපීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.	උපලබ්ධි නොවන ආයෝජනය අලාභයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ගැලපීමට හා සටහන් මගින් හෙලිදරව් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
ස්ථාවර වත්කම්	118,044,033	විස්තරාත්මක උපලේඛනයක්	1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර වකුලේඛය ප්‍රකාරව වත්කම් ලේඛනයක් පිළියෙල කර නොතිබූ නිසා විස්තරාත්මක උපලේඛනයක් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි විය.	අදහස්	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ස්ථාවර වත්කම් පිළිබඳ විස්තරාත්මක උපලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(8) උපවගන්තිය	2021 වර්ෂයේ විස්තරාත්මක වාර්තාව පාලක මණ්ඩලය වෙත භෝ එම වාර්තාව සඳහා පිළිතුරු විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	එම විස්තරාත්මක වාර්තාව ඉදිරියේ දී පැවැත්වෙන පාලක මණ්ඩල රැස්වීමේ දී පාලක මණ්ඩලයට යොමු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහයේ II වැනි පරිච්ඡේදයේ 1.6 උපවගන්තිය	මධ්‍යස්ථානයේ තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් සකස් කර අනුමත කරගෙන නොතිබුණි.	පිළිතුරු ලබාදී නොතිබුණි.	ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් සකස් කර අනුමත කර ගත යුතුය.
(ඇ) 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් වකුලේඛයෙන් සංශෝධිත මුදල් රෙගුලාසි 756 (6)	සෑම මුදල් වර්ෂයකම දෙසැම්බර් 15 දිනට පෙර භාණ්ඩ සමීක්ෂණ මණ්ඩල පත්කිරීමට කටයුතු කළයුතු වුවත් මධ්‍යස්ථානයේ 2022 වර්ෂයේ භාණ්ඩ සමීක්ෂණ මණ්ඩල පත්කර තිබුණේ 2023 ජනවාරි 31 දිනදීය.	විගණනය සමඟ එකඟ වන අතර ඉදිරියේ දී සංශෝධිත මුදල් රෙගුලාසි 756 (6) ප්‍රකාරව භාණ්ඩ සමීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව භාණ්ඩ සමීක්ෂණ මණ්ඩල පත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය	මධ්‍යස්ථානය විසින් 2022 වර්ෂය සඳහා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පිළියෙල කර නොතිබුණු අතර, විගණනයට ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ 2021 වර්ෂයට අදාළ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයද මෙම වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව පිළියෙල කර නොතිබුණි.	විවිධ හේතු මත ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය සකස් කිරීමට නොහැකි වී ඇති අතර මේ වන විට ස්ථාවර වත්කම් සහ ගබඩාවේ කටයුතු ගිණුම් අංශය වෙත පවරා ඇත. එමෙන්ම ඔවුන් විසින් වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය සකස් කරමින් පවතින බව කාරුණිකව දන්වමි.	වක්‍රලේඛ විධිවිධාන වලට අනුව ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය පිළියෙල කිරීමට පියවරගත යුතුය.
(ඉ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛ අංක 01/2021හි මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.4 ඡේදය	පාලක මණ්ඩලය විසින් ආයතනයට ඇති සම්බන්ධතාවයන් පිළිබඳව වාර්ෂිකව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් වෙත අනුමත ආකෘතියට අනුව ප්‍රකාශයක් කළ යුතු අතර එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයා සම්බන්ධයෙන් වාර්ෂික වාර්තාවේ එම තොරතුරු හෙළිදරව් කළ යුතුය. එසේ වුවද මධ්‍යස්ථානය විසින් 2022 වර්ෂය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාවේ ඒ සම්බන්ධයෙන් හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේ දී විගණනය විසින් සඳහන් කර ඇති ආකාරයට කටයුතු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.	වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරුන් සම්බන්ධයෙන් වාර්ෂික වාර්තාවේ හෙළිදරව් කිරීම් කල යුතුය.

1.7 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 2(1) හා 102 වගන්ති ප්‍රකාරව මධ්‍යස්ථානය විසින් 2018 වර්ෂයේ සිට 2022 වර්ෂය දක්වා වූ තක්සේරු වර්ෂ වෙනුවෙන් ආදායම් බදු සඳහා ලියාපදිංචි වීමට හෝ බදු නිදහස් කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මධ්‍යස්ථානය ආරම්භයේ සිටම මේ දක්වා ආදායම් බදු ගෙවා නොමැති අතර මධ්‍යස්ථානය ලාභ ලැබීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක වන ආයතනයක් නොවන නිසා ආදායම් බදු නොගෙවූ අතර විගණනය විසින් සඳහන් කර ඇති තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් ඉදිරියේ දී දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සාකච්ඡා කිරීමටත් මහ භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් මත ඉදිරි කටයුතු කිරීමටත් සටහන් කර ගන්නා ලදී.	ආදායම් බදු සඳහා ලියාපදිංචිවීමට හෝ බදු නිදහස් කර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 5,491,805 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූප ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුවය රු. 7,884,169 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.13,375,974 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. ගොඩනැගිලි කුලී ආදායම රු.1,564,547 කින්ද, ස්ථාවර තැන්පතු පොලී ආදායම රු.8,434,291 කින් හා ශාලා කුලී ආදායම රු. 6,609,289 කින්ද වැඩිවීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මධ්‍යස්ථානය පිහිටි කොළඹ 07, ධර්මපාල මාවත අංක 191 ස්ථානයේ පවතින රුධි 3 පර්චස් 4.47ක් වූ ඉඩම, 1988 වසරේ මධ්‍යස්ථානය ආරම්භයේ සිටම පරිහරණය කර තිබුණද ඉඩමේ අයිතිය මධ්‍යස්ථානයට පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මධ්‍යස්ථානයේ ඉඩමේ අයිතිය සම්බන්ධයෙන් ගැටළුකාරී තත්ත්වයක් පවතී. එම නිසා මෙම ගැටළුව ඉදිරියේ දී නිරාකරණය කර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.	ඉඩමේ අයිතිය සම්බන්ධ ගැටළු නිරාකරණය කර ගෙන ඉඩමේ අයිතිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2017 දෙසැම්බර් 03 දින ණයකර කල්පිරීමේදී ලද එකතු වටිනාකම රු. 13,617,664 ක් වූ පොලී මුදල් ඇතුළු ආයෝජිත මුදල් ආපසු ලබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පාලක මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබා ගැනීමට මධ්‍යස්ථානය අපොහොසත් වීම හේතුවෙන් 2017 වර්ෂයේ සිට 2022 වර්ෂය දක්වා වූ වසර 05 ක කාලපරිච්ඡේදය සඳහා කිසිදු පොලී මුදලක් නොමැතිව රු.13,617,664 ක මුදල පමණක් ආපසු ලබා ගැනීමට සිදුව තිබූ අතර ඒ අනුව එම ආයෝජිත මුදල සඳහා පෙර ලබාදුන් 5% ක් වූ පොලිය ලැබුණි නම් හෝ වෙනත් මූල්‍ය ආයතනයක ආයෝජනය කර තිබුණි නම් හෝ ලබාගත හැකිව තිබූ රු.2,431,250 ක පොලී මුදල් මධ්‍යස්ථානයට අහිමි වී තිබුණි.	මධ්‍යස්ථානය විසින් 2002 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමුඛ බැංකුවේ ආයෝජනය කර තිබූ රු.9,725,000 ක මුදල මෙම බැංකුව බංකොලොත් වීම නිසා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියෝග ප්‍රකාරව 2007 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 03 වන දින සිට 2017 දෙසැම්බර් 03 වන දින දක්වා වූ වසර 10 කින් කල් පිරෙන පරිදි ශ්‍රී ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ ණයකර තුල ආයෝජනය කල අතර එම අවස්ථාවේ දී මෙම ණයකර සඳහා ඒ 2007 – 2008 වසරට අදාල පොලිය නොගෙවන බවට බැංකුව විසින් සඳහන් කර ඇති අතර ඉතිරි වර්ෂ 09 ක කාලය සඳහා අදාල පොලී ආදායම ලබා දී තිබේ. මෙම මුදල් ආපසු ලබා ගැනීම සඳහා පාලක මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද පාලක මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් සහ අදාල පාලක මණ්ඩල රැස්වීමේ වාර්තාව ශ්‍රී ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවට ලබා දිය යුතු වූ අතර 2017/12/03 දින සිට 2022/12/10 දින දක්වා පාලක	පාලක මණ්ඩලය අනුමැතිය කඩිනම් ලබා ගෙන ආයෝජිත මුදල් ආපසු ලබා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

මණ්ඩල රැස්වීමක් සංවිධානය කර ගැනීමට නොහැකි වූ නිසා විගණනය විසින් සඳහන් කර ඇති මෙම ආයෝජන මුදල සහ පොලී මුදල ආපසු ලබාගෙන නැවත ආයෝජනය කිරීමට නොහැකි වී ඇත.

3.2 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ) 2022/23 වර්ෂය වෙනුවෙන් මධ්‍යස්ථානය වෙත පිරිසිදු කිරීමේ සේවාව ලබාගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබූ මිල ගණන් අතරින් දෙවන අවම මිල ඉදිරිපත් කරන ලද සේවා සැපයුම් ආයතනය වෙත රු. 99,500 ක මාසික වටිනාකමට කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීමට ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් 2022 පෙබරවාරි මස 15 දින තීරණය කර තිබුණු අතර පළමු අවම මිල ඉදිරිපත් කරන ලද ආයතනය විසින් මධ්‍යස්ථානය වෙත පූර්ව සේවා සැපයු කාලය තුළ ඔවුන්ගේ සේවාව අසතුටුදායක බව සඳහන් කරමින් එම ලංසුව ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි. එසේ වුවද සේවාව අසතුටුදායක බවට එම ආයතනය වෙත දන්වා යවන ලද කිසිදු ලේඛනයක් ලංසු ඇගයීමේ දී විමර්ශනයට ලක්කර නොතිබුණි.</p>	<p>2022/23 වර්ෂය සඳහා පිරිසිදු කිරීමේ ආයතනයක් තෝරා ගැනීමේ ලංසු පරීක්ෂණයේ දී අවම මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබූ ආයතනය මින් ඉහතදී ද ආයතනයේ පිරිසිදු කිරීම් කටයුතු සිදු කරනු ලැබූ අතර එම ආයතනය විසින් සිදු කරනු ලැබූ සේවය සතුටුදායක නොවන බව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් නිර්දේශ කිරීම නිසා දෙවන අඩුම මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබූ ආයතනයට පිරිසිදු කිරීමේ ප්‍රසම්පාදනය පිරිනමන ලදී.</p>	<p>පූර්ව සැපයුම් ආයතනයේ සේවාව අසතුටුදායක බවට දන්වා යවන ලද ලේඛනයන් ලංසු ඇගයීමේදී විමර්ශනයට ලක්කළ යුතුය.</p>	<p>සේවා සැපයුම් ආයතනයේ සේවාව අසතුටුදායක බවට දන්වා යවන ලද ලේඛනයන් ලංසු ඇගයීමේදී විමර්ශනයට ලක්කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීමට අදාළ ප්‍රසම්පාදන කමිටු තීරණය 2022 පෙබරවාරි මස 15 දින ලබාදී තිබුණද එදිනට පෙර මධ්‍යස්ථානයේ ලේකම් ජනරාල්වරයා විසින් අදාළ ආයතනය තෝරා ගත් බවට දෙවන අවම මිල ඉදිරිපත් කරන ලද ආයතනය වෙත දැනුම් දීම, එම ආයතනය සමග ලිඛිත ගිවිසුමකට එළඹීම, කාර්ය සාධන ඇපකරය හා අනෙකුත් කොන්දේසි උක්ත ආයතනය වෙත දන්වා නැවත ලිපියක් යැවීම යන කාර්යයන් සිදුකර තිබූ අතර 2022 පෙබරවාරි 01 දින එම ආයතනයේ සේවකයින් මධ්‍යස්ථානයේ පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කර තිබුණි. මේ අනුව ලේකම් ජනරාල්වරයා විසින් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නියමයන්ට පටහැනිව කටයුතු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>ඉදිරියේ දී ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කිරීමේ දී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නියමයන් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නියමයන් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

(ඇ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.2, 2.7.5, 2.14.1, 6.2.2, 7.9.1 හා 7.9.11 හි විධිවිධානයන්ට පටහැනිව පිරිසිදු කිරීමේ සේවාව ලබා ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන් සිදුකර තිබුණි.

ඉදිරියේ දී මෙවැනි ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කිරීමේ දී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.2, 2.7.5, 2.14.1, 6.2.2, 7.9.1 හා 7.9.11 හි විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.

ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නියමයන් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය
4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණ

2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛ අංක 01/2021 හි මෙහෙයුම් අත්පොතේ 6.6 ඡේදය අනුව කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම්, ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද මධ්‍යස්ථානය විසින් 2022 වර්ෂයට අදාළ ගිණුම් 2023 මැයි 19 දින විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ ඇති දැක්වීම

ගිණුම් ප්‍රකාශනය සඳහා පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීම ප්‍රමාද වූ නිසා විගණනය විසින් සඳහන් කර ඇති පරිදි ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි විය. ඉදිරියේදී රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛ ප්‍රකාරව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.

නිර්දේශය

වකුලේඛ ප්‍රකාරව නියමිත දිනට වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 40 වගන්තිය ප්‍රකාරව මධ්‍යස්ථානය විසින් අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු පත්කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ ඇති දැක්වීම

බුද්ධ ශාසන ආගමික සහ සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මගින් 2022 වර්ෂයේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සිදු කරන ලදී.

නිර්දේශය

පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

4.3 විගණන කමිටුව

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2018 අංකදරන ජාතික විගණන පනතේ 41 වගන්තිය ප්‍රකාරව මධ්‍යස්ථානය විසින් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.</p>	<p>2022 වර්ෂයේ කාර්තු 04 සඳහා බුද්ධ ශාසන ආගමික සහ සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මගින් පවත්වනු ලැබූ විගණන හා කළමනාකරන කමිටු රැස්වීම් සඳහා අදාළ විගණන විමසුම් සඳහා පිළිතුරු ලබා දෙන ලදී. එමෙන්ම එම කමිටු සඳහා සහකාර ගණකාධිකාරී සහභාගී වී ඇත.</p>	<p>පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>